

ÂDETLİ KADININ İBADET EDEBİLECEĞİ HAKKINDA BİLGİLENME

Sayın Hocam, yıllardır sizi ilgiyle takip eden, birçok kitabınızı ve yazılarınızı okuyan biriyim. Eşim âdet döneminde oruçlarını tutuyor, ancak birkaç kişi tutmaması gerektiğini söylemiş. Şimdi durumundan şüphe duyuyor. Ben konuyu araştırırken ilk olarak size başvurdum. Bende 6 ciltlik Kur'ân Tefsiriniz var. Bakara Suresinin tefsirinde sayfa 331'de bu konuya deyinmişsiniz.

"Dilde akmak, taşmak anlamına gelen **hayd**, kadının âdet görmesi anlamında bir terimdir.. Âdet süresi en az üç, en çok on gündür. Bundan az veya çok süre akan kan, âdet değil, hastalık eseri sayılır. Hayd halinde kadın oruç tutamaz, namaz kılamaz, Kur'ân okuyamaz, Mushaf'ı tutamaz, münasebette bulunamaz. Orucunu sonra kaza eder ama namazı kaza etmez." diye yazmışsınız.

Yıllardır takip ettiğim dönemde de âdet dönemiyle ilgili sorulan sorulara verdiğiniz cevapta kadınların hayz halinde namaz kılabilceğini, oruç tutabilceğini söylüyorsunuz. Acaba bendeki eski baskı mı, görüşlerinizde sonradan değişiklik mi oldu? Sizin görüşlerinizi bildiğim ve sizi takip ettiğim için tefsirinizi okuyunca şaşırdım. İnternette Adetli kadın oruç tutabilir mi Süleyman Ateş diye arama yaptığımda aşağıdaki şekilde paragraflar çıkıyor.

"Sana hayd(âdet görme)den soruyorlar. De ki: 'O eziyettir.' Âdet halinde kadınlardan çekilin, temizleninceye kadar onlara yaklaşmayın. Temizlendikleri zaman Allah'ın emrettiği yerden onlara varın. Allah tevbe edenleri sever, temizlenenleri sever. Kadınlarınız sizin hars(ürün mahall)inizdir. O halde ürün mahallinize nasıl derseniz öyle varınız. Kendiniz için ileriye hazırlık yapın ve mutlaka Allah'a kavuşacağınızı bilin. (Ey Muhammed) İnananları müjdele." (Bakara: 222-223)

âyetinde de inanan erkeklere hitaben, kadınların, kendilerinin harsi olduğu, harslerine diledikleri biçimde varabilecekleri belirtiliyor.

Bu âyetlerde iki konu hakkında hüküm getirilmektedir: Hayd ve cinsel ilişki.

A- Hayd: Dilde akmak, taşmak anlamına gelen hayd belli zamanda kadından gelen kan ve kan gelmesi durumudur. Fakîhlere göre âdet süresi en az üç, en çok on gündür. Bundan az veya çok süre akan kan, hayd değil, hastalık eseri sayılır. Yine fakîhlere göre hayd halinde kadın oruç

tutamaz, namaz kılamaz, Kur'ân'a el süremez, cinsel ilişkide bulunamaz. Orucunu sonra kaza eder ama namazı kaza etmez. Fakîhler kişi rivâyetleriyle gelen hadîslere dayanarak bu yargılara varmışlardır.

Hayızlı kadının namaz kılamayacağı hakkındaki rivayet, sadece Hz. Âişe'ye dayandırılmaktadır. O da ilim ifade edecek nitelik ve güçte değildir. Âişe'den gelen bir rivayete göre zamansız âdet gören bir kadın, Allah'ın Elçisine gelip düzensiz âdet gördüğünü, bu durumda namaz kılıp kılamayacağını sormuş, Allah'ın Elçisi ona: *"O gerçek âdet değildir, yıkan ve namazını kıl!"* demiştir. Bu kadın, her vakitte yıkanıp namazını kılarmış.

Bu rivayeti duyan Abdu'r-Rahmân ibn Hişâm: "Allah, Hind'e rahmet eylesin. Keşke bu fetvayı duysaydı. Vallahi bu özüünden dolayı namaz kılamadığı için ağlayacak derecede üzülmüdü!" demiştir.

Bir rivayete göre Hz. Âişe, *"Hayız günlerindeki namazlarını kaza etmemiz gerekir mi?"* diye soran bir kadına:

"Sen Harûriyye(Hâricîler)den misin? Allah Elçisi zamanında biz âdet görürdük. Bize (âdetten sonra) namazımızı değil, sadece orucumuzu kaza etmemiz emredilirdi" demiştir.

İşte âdetli kadının namaz kılamayacağı, oruç tutamayacağı hakkındaki delîl sadece Âişe'ye dayandırılan bu rivayetlerdir. Zan ifade eden bu rivayetlerle Kur'ân'ın kesin emri nasıl askıya alınabilir? Kaldı ki bu rivayette âdetli kadının namaz kılamayacağı hakkında bir söylem de yoktur. Sadece âdetli kadının, kılmadığı namazı kaza edip etmeyeceğine dair bir sorunun cevabı vardır.

Sayın Hocam bu konuda beni bilgilendirirseniz müsterih olacağım. Saygılarımla ellerinizden öpüyorum...

Cevap: Tefsirimde ve onun özeti olan Tefsirde klasik görüşlere uyarak âdetli kadının oruç tutamayacağını ve namaz kılamayacağını yazmıştım. Daha sonra Hadisler üzerinde derin araştırma neticesinde düşününce bu hükmün yanlış olduğunu anladım ve yeni görüşümü yazdım. Bu fikir değişikliğine de yine tefsirimde işaret etmiştim.

Yıllardan beri bu konuyu açıklıyorum. Kur'ân'da âdetli kadının yapamayacağı tek şey vardır. O da kocasıyla cinsel ilişki. Bu da aslında kadına değil erkeğe günahdır. Çünkü âyet, o durumda kadınla cinsel ilişkiye girmenin kadına eziyet olduğunu söylemektedir. Âyette kadının ibadet edemeyeceğine dair bir söylem yoktur. Bu hususu uzun uzadıya açıklamıştım. Artık tereddüt edilecek ne kaldı ki açıklayayım? Tercih size aittir.